

SVOBODNA SLOVENIJA

Año (Leto) XVII (12)
No. (Štev.) 29

“ESLOVENIA LIBRE”

BUENOS AIRES,
21. julija (julio) 1960

Amerika v vrtincu

Dogodki na Kubi so raztegnili mednarodno napetost nad zahodno polovico sveta. Ta del zemeljske oble je dosedaj živel v precejšnjem zatišju; bilo je nekaj intrig v Guatemali in Mehiki, močne so komunistične postojanke v Venezueli in v Urugvaj. Toda Moskva je bila daleč in zdelo se je, da je med ZDA in sovjeti celo nek tih "sporazum" o tem, da se sovjeti v ameriške zadeve ne bodo vmešavali. Med Kubo in ZDA pa je izbruhnila napetost in Hruščev je zagrozil ZDA z bombardiranjem z raketnimi izstrelki, če bi se ZDA odločile s silo poseči v razvoj dogodkov na Kubi. Na to grožnjo niso odgovorili samo v Washingtonu; zavihralo je po obeh delih ameriškega kontinenta. Vlada v Washingtonu je dala vedeti, da ji Monroejeva doktrina dovoljuje preprečiti ustatitev komunističnega režima v katerikoli ameriški državi. Varnostni svet OZN je odklonil razpravljanje kubanske obtožnice proti ZDA, državam ameriškega kontinenta je uspelo, da bodo spor med Kubo in ZDA razpravljali na sejah svojega foruma: v zboru sveta Organizacije ameriških držav.

Ni prvič, da so ZDA posegle po tej doktrini, kadar so branile vdor tujih, izvenameriških političnih doktrin na ameriški kontinent. Ko je l. 1823 predsednik ZDA, Monroe v kongresu povedal načela doktrine, ki je potem prejela njegovo ime, je bilo to potrebno, ker so se že takrat ZDA čutile ogrožene od Rusije. Rusija je imela Alasko (ruski car je Alasko prodal ZDA l. 1867 za 7 milijonov dolarjev) in od tam bi mogle kreniti ruske čete, "delat red" v Južno Ameriko. Ko so namreč države sv. alianse l. 1823 reševale Španijo pred revolucijo liberalnih upornikov, je bilo mišljeno, da bodo čete sv. alianse šle tudi v Južno Ameriko in španskemu kraju vrnilo kolonije, ki jih je Španija izgubila v času napoleonskih vojska v Evropi. V sv. aliansi (Rusija, Avstrija, Prusija) je bila Rusija najmočnejša in z Alaske bi ruske čete korakale proti jugu... Takratni angleški zunanji minister Canning je Monroeja podprl in od tedaj naprej je bila doktrina sposobna preprečiti vsak poseg Evrope v ameriške zadeve. Seveda je pozneje doktrina odpravila tudi poskuse Anglije — toda ob rojstvu doktrine sta bili Anglija in ZDA trdno enotni. Ko so ob raznih prilikah ZDA uveljavljale doktrino (nemiri v Panami, Venezueli, dominikanski republiki), so ameriške čete vkorakale v deželo in ostale tam tudi desetletja. Danes Monroejeva doktrina ni noben zakon, ni mednarodno registrirana pogodba, toda dogovori med ameriški državami so jo okrepili tako, da bi ZDA mogle s polno močjo izvesti poseg na pr. v Kubo in izsiliti mir in red v deželi.

Toda Hruščev je dal vedeti, da Monroejeva doktrina več ne velja; Fidel Castro ponavlja izjave, da je Kuba varna, ker ima Hruščeva na svoji strani. Kakor nalašč je nastal požar še v Kongu in sovjeti se nameravajo tam zaplesti v tekmo z ameriškim vplivom v enaki meri, kakor hočejo zaradi Kube na ameriškem kontinentu.

Hruščev je zagrozil ZDA z raketnimi izstrelki. ZDA so odgovorile, da ne bodo dopustile ustatitev kom. režima na Kubi in nikjer drugod na ameriškem kontinentu. Izjave so jasne in silijo k zaključkom, češ da je spopad neizogiben. Toda v Moskvi in tudi v ZDA komentarji izzvenjavajo v tej smeri, da tretja svetovna vojna ni pred durmi, da tretja svetovna vojna ne, sme izbruhniti. Požar na Kubi pa se širi in kriza v Kongu še ni iz prvega stadija.

V vrtincu debat okoli Monroejeve doktrine, v razpletu intrig v Afriki pa se jasno kažejo fronte, ob katerih bi se pa moglo izciniti nekaj pravi vojski podobnega. Vojska na Koreji se ni zaključila z uporabo atomske bombe (dalo jo je general Mac Arthur hotel uporabiti, pa so ga pravčasno odpikali). Kriza v Vietnamu se je zaključila tako, da so fronto potegnili, kakor so to komunisti hoteli. Na Koreji in v Vietnamu je položaj tak, da je dejansko v prid sovjetom. Med državami Južne Amerike so v teku sovjetske in levičarske intrige, ki skušajo posameznim državam

ZN in komunisti v Kongu

V bivšem belgijskem Kongu, ki je 30. junija t. l. dobil samostojnost, se je položaj v preteklem tednu razvijal v vedno večji kaos, dokler niso vmes posegli ZN. Novi črnski predsednik Konga, Lumumba, je najprej pozval ameriško vlado, naj pošlje 3000 svojih vojakov v Kongu, "da bi naredili red in izgnali belgijske oddelke." USA je odgovorila, da bo zadavo predložila Varnostnemu svetu ZN, ker more samo ta organizacija poslati svoje oddelke, če smatra za potrebno. Tako je bila sklicana seja Varnostnega sveta ZN, na katerem so sklenili, da bodo ZN poslali v Kongu oddelke iz Ghane, francoske Gvineje, federacije Mali in Tunisa, se pravi izključno črne vojske. Pozneje so tem priključili še abesinsko vojsko.

Medtem so belgijski oddelki izvedli napad na letališče pri Leopoldvillu, da so zaščitili tja pribeglo civilno prebivalstvo, ki je čakalo na zračne transporte v Brazaville, glavno mesto francoskega Konga, ki leži onstran reke Konga nasproti Leopoldvillu. Zaradi napada, pri katerem je izgubilo življenje nekaj črnih vojakov, je Lumumba prekinil odnose z Belgijo in pozval v svojo deželo vojske oddelke Ghane, katera se je vabilu takoj odzvala, še pred tozadevnim nalogom iz Varnostnega sveta ZN. Oddelki Ghane so pod poveljstvom Angleža Alexandra vkorakali v Leopoldville in razdelili mesto v črni in beli del ter trenutno vzpostavili red.

Lumumba je kmalu nato postavil Belgijcem ultimatum, da morajo v treh dneh zapustiti Kongu. Ker tega niso storili, je njegov tajnik, brez dovoljenja Lumumba in brez njegove vedosti, objavil, da bo črna vlada pozvala sovjetsko vojsko naj zasede Kongu. Hruščev je že pred to izjavo objavil, da je dobil brzojavo od Lumumba in podpredsednika, da se nahajata v nevarnosti in da bosta, če bosta smatrali za potrebno, zaprosila Moskvo za pomoč.

Provinca Katanga, ki se je ocepila od ostale države, je prepovedala vstop oddelkom ZN in kateri koli drugi vojski Guverner province, ki se je proglašil za predsednika nove države Katange, je v provinci odbrzdal red in mir. Zaprosil je že druge države za priznanje, toda ga še ni dobil. Lumumba mu očita izdajstvo ter mu je zagrozil z uničenjem, ko se bodo stvari uredile.

Hruščev je še pred sklicanjem Varnostnega sveta ZN v Moskvi izjavil, da so belgijske čete "pirati" in da so razmer v Kongu krive USA, Francija, An-

glija, Belgija in Zahodna Nemčija; Zahodna Nemčija zato, ker dovoljuje s svojih letalskih oporišč odlete ameriških letal z živežem in materialom v Kongu, Anglija zato, ker je mobilizirala svoje oddelke vzdolž kongoške meje v Severni Rodeziji, Francija zato, ker je isto storila v svojem Kongu. Ko pa je Varnostni svet izglasoval pošiljko čet ZN v Kongu in postavil za poveljnika teh oddelkov švedskega generala Karla van Horna ter pozval Belgijo, naj čimprej umakne svoje oddelke iz Konga, je Hruščev ponovno zagrozil Zahodu, da bo izvedel odločno akcijo v Kongu, če zahodnjaki ne bodo takoj prenehali s svojo intervencijo. Zaklical je: "Roke proč od Konga!"

Po izjavi tajnika Lumumba, da bo kongoška vlada poklicala v državo sovjetske čete, če se belgijski oddelki ne bodo takoj umaknili iz Konga, je po vsem Zahodu završalo. Predvidevali so silovit napetost med Vzhodom in Zahodom. Razvoj je deloma rešil kongoški senat ki je izglasoval spomenico, v kateri odklanja pomoč sovjetov in poziva Lumumba, naj se takoj vrne v Leopoldville, "ker je treba hitro rešiti vrsto problemov." Ves čas krize, ki traja že nad dva tedna, je bil Lumumba na poti, iz ene province v drugo.

Ker so sovjeti uvideli, da vojaško enkrat ne bodo mogli intervenirati v Kongu, so se vrinili tja tako, da so v torek zjutraj odletela sovjetska letala iz ZSSR v Kongu s tovori sladkorja in živilskih konzerv.

Belgijska vlada je po prekinitvi odnosov, ki ga je povzročil Lumumba, objavila, da je njena tajna služba ugotovila načrten upor v Kongu, ki ga je pripravil Lumumba s pomočjo komunističnih agentov. Belgijska vlada ugotavlja naslednje: Mnogi svetovalci, ki jih ima Lumumba okoli sebe, so komunistični agenti. Ko so se začeli letalski premiki z belgijskimi četami, so posamezne radijske postaje prekinjale radijsko zvezo letal s poveljniškim stanom in zavajale letala v napačne smeri. V Leopoldville je še pred začetkom nemirov prišlo veliko čeških agentov, na letališču je pristalo več komunističnih letal z agenti in dokumenti. Ti agenti so bili v stalnem stiku z Lumumbo in njegovo vlado. Poleg tega je priplula v Matadi, kongoško pristanišče, poljska ladja z orožjem, ki ga je Lumumba še pred začetkom nemirov naročil za železno zavezo.

RB-47 pred Varnostnim svetom

Po sestrelitvi ameriškega bombnika RB-47 pri sovjetskem polotoku Koli, pri kateri je izgubil življenje najmanj en letalec, je ameriška vlada ostro obsodila Moskvo. Hruščev je sklical tiskovno konferenco, na kateri je opozoril USA, da se znova igra z ognjem, da ikove

izjave, da ne bo več pošiljal vojnških letal nad ZSSR, niso vredne počenega groša in da se z ognjem igra tudi brit. vlada, ker je dovolila odlet tega letala s svojega letališča. Za to nosi prvo odgovornost Macmillan, je trdil Hruščev. Incidenta ni objavil enajst dni zato, ker

(Mehika, Brazilija, Venezuela) pomagati pri boju proti "imperializmu" ZDA. Kandidat za predsednika Brazilije Quadros, ki je sam pripadnik skupine, ki se prištevajo celo h krščanskim demokratom, se je že postavil na stran Castra in obsoja posege ZDA v notranje zadeve Kube in posameznih ameriških držav. Razne politične skupine v južnoameriških državah menijo, da je prišel trenutek, ko je treba izrabiti vrtinec, v katerem sta ZDA in Moskva zaradi Kube — ter se v prvi fazi dvojeva postaviti na stran Kube in Moskve; v drugi fazi bo položaj jasen, vpliv ZDA bo omanjan in politiko ameriškega kontinenta bodo poleg novega predsednika v ZDA vodili še novi predsednik v Braziliji — in še drugi, kjer bo treba...

Demokracija na ameriškem kontinentu se razvija drugače kot v drugih modernih državah. Skoraj vse vladne kritike se odločajo z orožjem v roki in navadno so "revolucije" trajale samo nekaj dni. Toda "množice" se danes večbajo že po novih načelih, izobražujejo se s študijem Marxa in Lenina. Na Kubi se je "izvežbanost" že mogla tako pokazati; bakla je že prižgana. Tretje vojne zaradi Kube sovjeti ne bodo izzvali, toda v ZDA in drugod že mislijo na to, kako bodo proti Castru, agentu

Moskve na Kubi, izzvali gverilo; dežela se bo preklala za fronto — iz Kube bo druga Koreja ali vsaj nekaj podobnega... In ko bo prilika, ko bo nastal vrtinec v kaki drugi ameriški državi, bodo sovjeti mogli "zazidati" svoje pristaje v tako postojanko. Monroejeve doktrine Moskva ne bo kršila, za sovjetse bodo vojskovali "domačini", ki bodo v opoziciji proti režimu, ki bo v ostalem delu države hlapec "ameriškega imperializma".

Sovjeti bodo vse storili, da bodo volitve v ZDA spremljali z naraščanjem napetosti v vsem svetu, zlasti pa na ameriškem kontinentu. Ali morejo sovjeti zares računati na definitivni uspeh v tej politiki "izsiljevanja"? Berlinske krize in usode Berlina še niso mogli v Evropi po svoje urediti, ker zahodni zavetniki niso hoteli podleči pritisku. Sovjetske intrige na ameriškem kontinentu ne bodo uspeli, če v tem vrtincu ameriške države ne bodo krenile z jasne poti, ki je bila začrtana z Monroejevo doktrino in z dodatnimi pogodbami v letu 1942 (pakt, sklenjen v Rio de Janeiro). Monroejevo doktrino, oziroma enotnost vsega kontinenta ne bodo smeli braniti samo oni v ZDA in Kanadi, ampak tudi vse države Južne Amerike skupno.

je čakal, da bi ameriška vlada naredila podobno napako, kakor jo je napravila z incidentom letala U-2.

Hruščev je nato dal Gromiku nalog, naj zahteva sklicanje seje Varnostnega sveta ZN, pri katerem je vložil obsodbo USA zaradi novega vojnškega poleta njenih letal nad ZSSR. Ameriška vlada je odgovorila, da z zadovoljstvom sprejema sklicanje seje Varnostnega sveta na znanje, ker ima v rokah vse dokaze, da so sovjeti zlomamerno sestrelili letalo nad mednarodnim morjem in ne nad

svojim ozemljem, zato da bi povzročili novo napetost v svetu.

Prav tako je ameriška vlada odgovorila na sovjetsko noto z izjavo, da je bila sestrelitev letala RB-47 "nova sovjetska grožnja svetovnemu miru" in da mora ZSSR potegniti roke proč od zahodne poloble, ker še vedno velja v severnoameriški politiki načelo Monroeve doktrine. Obtožila je nadalje Moskvo, da hoče s svojimi dejanji ta upeljati svojo boljševoško doktrino uporabe svoje vojaške sile za podpiranje komunističnih gibanj kjer koli na zemeljski obli.

Kennedy - predsedniški kandidat demokratov v ZDA

Severnoameriška demokratska stranka je postavila za svojega kandidata za letošnje jesenske predsedniške volitve 43 letnega senatorja Johna Fitzgeralda Kennedyja, irske krvi in katoličana po veri. Je to prvi severnoameriški predsedniški kandidat, ki je katoličan, po kandidatu Al Smithu leta 1924. Za podpredsedniškega kandidata so postavili demokrati senatorja Lyndona B. Johnsona.

Kennedy je po imenovanju izdal važno zunanjepolitično izjavo, s katero je napovedal svoje zadržanje proti ZSSR in komunizmu. V izjavi med drugim pravi:

"V postopanju s Hruščevom ni republikanske ali demokratskega načina. V volilnem letu bi morda Hruščev rad lovil v kanih vodah, toda prav bi bilo, da bi vedel, da je zanj boljše, če se vzdrži vmešavanja, kajti more doživeti veliko razočaranje. Nikar naj se ne moti, da so naše volilne debate dokaz nenotnosti v osnovnih načelih naše protikomunistične politike.

Izgredi proti Castru v Havani

Problem odnosov med Kubo in USA se je sedaj preselil v Organizacijo ameriških držav. Castro, ki je zbolel za pljučnico, je bil ves pretekli teden tiho, medtem ko je njegov brat komunist Raul Castro odletel iz Prage v Moskvo na posvete s Hruščevom.

Severnoameriška vlada je po odpovedi nadaljnega uvoza kubanskega sladkorja v USA čakala, da bi se med južnoameriški državami zganili in sprožili akcijo v Organizaciji ameriških držav. To je storil Peru in z njim Argentina, ki sta predložila, da naj o problemih odnosov med USA in Kubo razpravlja Organizacija ameriških držav in ne Varnostni svet ZN, kakor to hoče Castro.

Sejo Varnostnega sveta je dala sklicati Kuba ter je na njej predvsem govoril Castro zunanji minister Roa, odgovarjal pa mu je ameriški delegat Cabot Lodge. Varnostni svet je z večino sklenil, da naj o sporu med Kubo in USA razpravlja Organizacija ameriških držav. ZSSR ni mogla vetirati tega sklepa, ker se je nanašal samo na postopek in ne na reševanje zadeve.

Castro je proti sklepu VS protestiral, toda ga ni mogel spreminiti. Objavil pa je, da je sklical sejo Varnostnega sveta zato, ker Kuba smatra za svojo zaščitnico edino Moskvo, ki ima glas v Varnostnem svetu, in ne Organizacije ameriških držav.

Argentinska vlada je še pred sejo Varnostnega sveta poslala Castru noto, v kateri ga poziva, naj odpove ponuje-

no sovjetsko pomoč z raketami in materialom, ker to pomeni kršitev solidarnosti zahodne poloble. Castro je argentinsko noto odklonil.

Moskva je medtem objavila, da so njeni prvi tankerji prispeli na Kubo s sovjetskim petrolejem in da je kupila 700.000 ton kubanskega sladkorja, prav isto količino, ki je Kubi ostala po ukinitvi izvoza v USA.

V Havani je proti Castrovem režimu sedaj začela nastopati tudi cerkvena gosposka, ko je minulo nedeljo havanski škof bral v stolnici mašo za žrtve revolucije. Po maši so se po ulicah Havane razvili veliki nemiri in spopadi med Castrovimi privrženci in protikomunisti ter so množice vzklikale: "Živela Kuba, proč s komunizmom!" Naslednji dan je bila ponovno maša za žrtve revolucije ter je znova prišlo do spopadov med komunisti in protikomunisti. Policija v neredih ni nastopila, pač pa je dala z racijami zapreti več protikomunističnih demonstrantov.

Hud udarec Castru je povzročil tudi beg izdajatelja in lastnika znane kubanske revije "Bohemia", Miguel Angel Queveda, na venezuelsko poslaništvo, kjer je zaprosil za politično zaščito. Svojo družino je že prej dal prepeljati na ameriško Florido. Z njim je odšlo v politično begunstvo tudi več urednikov te revije, ki jo sedaj nameravajo začeti izdajati v Caracasu v Venezueli. Queveda je obtožil Castra, da je "izdal revolucijo."

IZ TEDNA V TEDEN

Brazilski predsednik dr. Kubiček je poslal argent. predsedniku dr. Frondiziju pismo, v katerem se mu zahvaljuje, da je na svojem zadnjem obisku evropskim državam branil tako odlično koristi vseh južnoameriških držav in ne samo Argentine.

V Paragvaju imajo težave, ker se nezadovoljstvo pojavlja tudi v vojski. Listi so zato pisali, da je predsednik gen. Stroessner prejšnji teden nameraval že odstopiti. Bil je že na poti proti letališču, odkoder je hotel odpotovati v Evropo, pa so ga med potjo še dobili nekateri generali ter ga pregovorili, da se je vrnil.

V Guatemali je izbruhnil požar v umobolnici. Razširil se je tako hitro, da je zahteval 200 človeških žrtev. Policija in gasilci so pri reševanju bolnikov zadrževali na velike težave, ker so jih ne-

kateri težji bolniki napadali z najrazličnejšimi predmeti ter so jih morali najprej ukrotiti s prisilnimi jopiči.

Severna Amerika bo storila vse, da bo zavrila možnost širjenja komunizma z južnoameriških državah. Zato bo za te države začela izvajati neke vrste nov Marshallov načrt ter bo v ta namen Eisenhower zahteval kredit 500 milijonov dolarjev za gospodarski dvig držav v Južni Ameriki. Kako veliko pozornost posvečajo sedaj tem državam dokazujejo tudi najnovejša imenovanja v ameriškem zun. ministrstvu, kjer je bil dosed. pomočnik zun. ministra za južnoameriške zadeve Roy R. Rubottom imenovan za novega ameriškega veleposlanika v Argentini, na njegovo mesto v zun. ministrstvu je pa bil imenovan znani ameriški gospodarski strokovnjak Thomas Mann.

USPELO ZBOROVANJE ZAUPNIKOV SLS

V nedeljo 17. julija t. l. bil sestanek zaupnikov Slovenske ljudske stranke iz vseh mest in naselij, v katerih žive Slovenci na področju Vel. Buenos Airesa. Sestanek bi bil moral biti že v nedeljo 10. t. m., pa ga je Poverjeništvu stranke moralo preložiti na zadnjo nedeljo zaradi izredno slabega vremena. Udeležba na njem je bila zelo lepa, kar jasno dokazuje, da se ljudje še vedno radi udeležujejo narodno-političnega dela ter pod okriljem Slovenske ljudske stranke doprinašajo svoj del k resnični osvoboditvi slovenskega naroda izpod sedanjega komunističnega suženjstva.

POČASTITEV SPOMINA UMRlih ČLANOV

Sestanek je začel ob deseti uri dop. predsednik Poverjeništvu SLS za Argentino biv. poslanec Miloš Stare. Toplo je pozdravil zbrane strankine zaupnike ter se jim zahvalil za udeležbo. Zatem se je pa v izbranih besedah spomnil umrlih strankinih funkcionarjev ter članov v času od zadnjega zaupniškega sestanka: univ. prof. dr. Ivana Ahčina, Pavla Masiča, Franca Jemca, Franca Janežiča ter Jakoba Pleška. Poudaril je, da so pokojni pripadali vsem glavnim stanovom, ki so v domovini sestavljali članstvo Slovenske ljudske stranke: Dr. Ivan Ahčin je bil duhovnik. Znan je bil kot glavni urednik Slovenca, v emigraciji je pa napisal odlične sociološke knjige in razprave. V vodstvu stranke je deloval že v domovini ter je stranki vedno dajal na razpolago svoje velike sposobnosti. Pavle Masič je bil urednik. Zvesto je dvigal prapor SLS vse svoje življenje, naj je bilo v stanovskih organizacijah ali občinskem svetu mesta Ljubljane ali v izseljenstvu. Franc Jemec in Jakob Pleško sta bila delavca. Oba sta bila učena velikega Kreka. Z vsa ljubeznijo sta pomagala graditi strokovne in kulturne organizacije v obrambo koristi in pravic delavskega stanu. Vedela sta, da je imel tan stan v stranki vedno pravičnega zagovornika in zaščitnika. Franc Janežič pa je bil kmet. Pripadal je tistemu stanu slovenskega naroda, ki je večkrat v zgodovini nosil vso težo borbe slovenskega naroda za obstoj in napredek. Ta stan je dal tudi stranki večino članstva.

Miloš Stare je naglašal naj bo spomin na te umrle strankine funkcionarje ter člane obnem tudi počastitev spomina vseh tistih neznanih članov stranke doma, ki sicer sedaj ne morejo javno izpovedovati strankinih načel, toda vanje še vedno verujejo in so prepričani, da bo gotovo nastopil čas, ko jih bo mogoče zopet uveljavljati v korist slovenskemu narodu. Za pokoj duš umrlih strankinih članov so strankini zaupniki zatem izmolili očenaš.

POROČILO PREDSEDNIKA STRANKE DR. M. KREKA

Druga točka na sporedu zaupniškega sestanka je bilo poročilo predsednika stranke dr. Mihe Kreka. Prebral ga je France Pernišek.

Predsednik stranke dr. M. Krek je tudi tokrat strankinim zaupnikom pripravil zelo obširno poročilo. V njem je prikazal zunanepolitičen položaj po škandalu, ki ga je povzročil Hruščev na vrhunski konferenci v Parizu. Pojasnil je razloge, ki so gonili sovjete, da so razbili ta sestanek, ki so ga ravno oni prej tako trdovratno zahtevali. Pojasnil je dalje zadevo z ameriškim letalom U-2, ter naglasil, da je zapadni svet ob razbitju pariške konference pokazal precej solidarnost ter Eisenhowerjev ugled ni padel, kar so pokazali poznejši navdušeni sprejemi Eisenhowerja v raznih državah, Hruščev pa svojega prostakega nastopa ni mogel nikjer izkoristiti v propagandne namene niti opravičiti pred javnostjo razen v deželah komunistične diktature. V nadaljnjih izjavanjih je opisal komunistično prodiranje na Kubo. Poudaril pa je, da so tako Združene države, kakor ostale ameriške države budno na straži.

Nato je dr. Krek opisal prijateljske odnose tako s Hrvatsko kmetosko stranko, kakor tudi s predstavniški srbskega naroda v emigraciji. Omenil je še priprave srbskih emigrantskih organizacij v Severni Ameriki za sestavo srbskega narodnega predstavništva.

Prav posebno zanimivo je bil podan opis položaja v domovini. Dr. Krek je opisal kakšno je versko, gospodarsko in politično življenje naroda v domovini. Nazorno pa je opisal tudi razmere v komunistični stranki Jugoslavije sami.

Svoje poročilo je dr. Krek zaključil z ugotovitvijo, da marsikatera naloga, ki so bile v začetku emigracije nujne, počasi odpadajo. Stalne pa ostanejo: Neprerastano versko obnavljanje, močno kulturno delovanje in vedno živahnejše

narodno politično nastopanje. Poslednje ni nič manj važno kot prvo dvoje. Le to trojstvo nas bo ohranilo. Kajti neizpodbitna resnica je: V kolikor bomo v narodnopolitičnem delu popuščali, v toliko bomo kot Slovenci izginjali.

Le narodnopolitična sredstva so tista, ki končno pribere veljavo vsemu, kar kaj vrednega ustvarimo.

Svoja temeljita izvajanja je zaključil z besedami: "Nesrečen razvoj političnih sil nas je pognal v emigracijo in končno bodo politične sile odločile, kdaj bo domovina zopet svobodna. Zato bodite ponosni vsi, ki ste vztrajali, ko so te resnice bile v naši družbi zelo zamegljene. Mislim, da je prišel čas, ko jih lahko z uspehom povsod poudarjate. Narodna politika mora zopet nazaj na svoje častno mesto in prvenstvo v vsem mišljenju in prizadevanju svobodnih Slovencev. Pozdravljam vas in iz srca se vam zahvalim, da ohranjate žarišče in najmočnejši stebel narodne politike svobodnih Slovencev. Bog vas živi!"

Navdušeno odobravanje je pričalo, da bodo strankini zaupniki sledili pozivu svojega strankinega predsednika ter še naprej s podvojeno silo opravljali narodnopolitično delo med slovenskimi rojaki ter ohranjali živ program stranke in ga tudi v danih možnostih izvajali v korist slovenskemu narodu.

Z velikim odobravanjem so tudi sprejeli sporočilo Miloš Stare, da bo poslal predsedniku stranke dr. Kreku zahvalo za njegovo temeljito poročilo ter pozdrave zbranih strankinih zaupnikov.

ZA OSVOBODITEV NARODOV IZPOD KOMUNISTIČNE SUZNOSTI

Po poročilu predsednika dr. Kreka o zunanepolitičnem položaju ter o sedanjem stanju v domovini, je France Pernišek prebral tudi prepisa spomenice, ki sta bili poslani predsednikom zahodnih velesil pred pariško vrhunsko konferenco. Prvo spomenico je poslal dr. Krek kot predsednik NO za Slovenijo predsedniku Eisenhowerju. V njej ga opozarja na sklepe Jaltke konference iz leta 1945 o ustanovitvi koalicijske vlade iz predstavnikov Kraljevine Jugoslavije in Londonu in Jugoslovanskega protifašističnega sveta pod kom. vodstvom. Sporazum med dr. Šubašičem in Titom od 1. nov. 1944 je bil v Jalti potrjen in je postal zakonito veljavna pogodba. Komunisti nobenega določila v sklenjenem sporazumu niso izvedli. Uvedli so enostrankarsko diktaturo in ta obstoja še danes. Ogromna večina naroda je pa proti diktaturi. Pod takim režimom Jugoslavija ne more doprinesati svojega deleža za mir in mednarodno sodelovanje. Zato v imenu NO protestira proti diktatorskemu režimu in zahteva izvedbo vseh sklepov velesil glede Jugoslavije pod kontrolo demokratičnih mednarodnih ustanov. Zahteva končno vzpostavitev vseh človeških pravic in svobodne volitve.

Drugo spomenico so pa predsednikom treh zahodnih velesil poslali Krščansko-demokratska zveza za Srednjo Evropo, Mednarodna kmetoska zveza in Socialistična zveza za Srednjo in Vzhodno Evropo. Slovenska ljudska stranka je, kot znano, vključena v Krščansko-demokratsko zvezo Srednje Evrope. V tej spomenici navedene zveze demokratičnih strank iz srednje — in vzhodno evropskih držav zahtevajo od treh predsednikov zahodnih velesil:

1. umik sovjetskih vojaških sil in vseh sovjetskih policijskih agencij iz sedaj zasužnjene evropskih dežel in zagotovilo, da bo pod nadzorstvom Organizacije Združenih narodov preprečena vsaka povrnitev rdeče armade; 2.) izpust na svobodo vseh političnih ujetnikov in repatriacijo vseh ujetnikov, deportiranih iz Srednje Evrope v ZSSR; 3.) vzpostavitev svobode vere, govore, tiska, zborovanja in združevanja; 4.) svobodne in nepristranske volitve pod mednarodnim nadzorstvom.

EVROPA MED VZHODOM IN ZAHODOM

je bil naslov referatu, ki ga je imel publicist in pisatelj Ruda Jurčec. Tudi to predavanje je bilo zanimivo, kajti Ruda Jurčec je kot dober poznavalec zunanepolitičnih problemov lepo opisal silnice sedanjega svetovnega dogajanja. Prikazal je graditev zahodne obrambne skupnosti na eni strani in zbiranje komunističnih sil na drugi ter vse spletke in načrte tega tabora v vseh delih sveta. Prave svetovne vojne po njegovem mnenju svetovni komunizem še ne bo tvegala, skušal bo pa povsod z ustvarjanjem ideoloških front dosegati svoje cilje. Zahodni zavezniki pa tudi ne mirujejo ter neprestano utrjujejo svojo obrambno skupnost za zavarovanje svobode in demokracije v svetu.

PRED 15. LETI

je bil naslov referatu, ki ga je imel biv. poslanec dr. Franc Bajlec, ki je postal kot zastopnik SLS član NO za Slovenijo po njegovi ustanovitvi leta 1944. Po prihodu s Prekmurja v Ljubljano se je njegovega dela udeleževal v Ljubljani vse do maja 1945, nato pa v begunstvu na Koroškem in pozneje v Italiji. Zato je bil sredi vsega dogajanja tedanjih težkih časov, v katerih je moral živeti slovenski narod, na eni strani preganjan od okupatorja, na drugi strani mu je pa povsod stregel po življenju komunist s svojo revolucijo. Dr. Bajlec je prikazal vse dogodke, ki so se odigrali v Ljubljani zlasti od aprila leta 1945 dalje. Omenjal je razloge za revolucionarni oklic slovenske države dne 3. maja 1945, zatem dogodke na Koroškem in vse korake, ki jih je storil pri zaveznikih za rešitev slovenske narodne vojske. Iz povedanega je zatrdil, da so tedanji odgovorni slovenski možje v Narodnem odboru storili vse, kar je bilo v danih razmerah sploh mogoče storiti, samo, da bi Slovenci izšli iz strahotne vojne vihrse s čim manjšimi žrtvami, zlasti pa, da bi bila rešena slovenska narodna vojska.

Predsedujoči Miloš Stare se je govorniku zahvalil za njegova tehtna izvajanja. Poudaril je važnost objektivnega prikazovanja dogodkov. Če se pri tem odkrije kje kaka napaka, se morajo poznejši narodi iz nje učiti, da je pozneje sami ne bodo delali. Eno pa je neizpodbitno: V kritičnih dogodkih mora biti vedno vodstvo in vodstvo je treba priznavati in se mu pokoravati. Če tega ni, je to začetek zmede in nesreče. Dalje je navajal, da sta v protikomunističnem taboru dve vrsti protikomunistov: eni so tisti, ki so komunizem izkusili in poznajo vse njegove taktike in načine nastopanja, drugi ga pa ne poznajo in ga smatrajo kot ostale politične stranke. Zato komunizma ne razumejo. Niso ga razumeli leta 1945 in ga ne razumejo povsem še danes. In taki so odločili leta 1945 tudi o usodi slovenske vojske.

KAKO JE DANAS

je bil naslov referatu, ki ga je imel Miloš Stare. V uvodu je povzel besede strankinega predsednika, o važnosti narodnopolitičnega dela. Nato se je pomudil pri notranjepolitičnih razmerah med slovensko emigracijo. Opisal pa je te razmere tudi med hrvatsko in srbsko emigracijo. Pri opisovanju medsebojnih odnosov je pokazal zlasti na težave za skupen nastop demokratičnih protikomunističnih izseljencev iz Jugoslavije proti skupnemu nasprotniku, ki vlada danes vse narode v Jugoslaviji. Poudaril je, da je kazalo, da so v tem pogledu izseljenci jugoslovanskih narodov zašli v slepo ulico.

SLOVAŠKI PISATELJ JOSEF CIEGER HRONSKY UMRL

V sredo 13. julija, je nenadoma umrl v Lujanu pri Buenos Airesu znani slovaški pisatelj Josef Cieger Hronsky, gotovo najpomembnejši slovaški pripovednik v emigraciji. V domovini je bil pisec kakih 20 knjig, med njimi takih, ki so bile prevedene v druge jezike (v hrvščino vsaj dve knjigi). Najbolj znan je njegov roman Jose Mak, ki je izšel tudi v nemščini, ena najboljših pa gotovo zbirka novel "Sedem sre", kjer podaja sedem ženskih ljubezni. Še pred vojno je obiskal slovaško emigracijo v Ameriki, kamor so ga izseljenci povabili, in je napisal o tem knjigo, ne vedoč, da bo kmalu tudi on eden med njimi. V Slovaški je zavzemal najvišji kulturni položaj, namreč mesto predsednika Slovaške Matic v Turčianskem Svetem Martinu. Po prevratu maja 1945 je šel v inozemstvo, kjer se je kmalu nastanil v Argentini in sicer v božjepotnem m. Lujan, kjer je dobil v tekstilni tovarni službo "slikarja vzorcev". Hronsky je namreč bil tudi slikar in ni dolgo, ko je imel razstavo v Buenos Airesu. Pečal se je tudi s silkanjem cerkvenih oken. Pred 2 mesecema je izšel njegov edini roman v zamejstvu Svet na Trasovsku (opis zadnjih dveh let 1944/45 na Slovaškem, ko se je začelo partizansko gibanje). V starosti 64 let ga je zatekla smrt, ko se je ravno pripravil, da zaprosi za upokožitev, da bi se mogel ves posvetiti pisateljevanju.

Bil je velik prijatelj Slovencev. Svoj čas je celo prevel nekaj slovenskih pravljič v slovaščino. Njegov sin pa se poročil s Slovenko, gđc. Peterneljevo in si ustanovil svojo družino skupno ob očetovi. Ko je slov. kult. akcija, katere delo je zasledoval, priredila izlet v Lujan, jo je toplo pozdravil. Zadnje pismo, ki je ostalo neodposlano, pa je bilo namenjen slovenskim prirediteljem Slovaškega večera v Bs. As., opravičujoč

NO za Slovenijo je pri tem dejanskem stanju iskal tisto osnovo, ki bi združevala vse Slovence doma in v izseljenstvu in bi se mogli na taki skupni osnovi za skupen nastop povezati tudi hrvatski in srbski izseljenci. Tako je prišlo do Slovenske formule, katero je objavil predsednik NO za letošnjo Veliko noč.

Nato je podrobneje opisoval osnove te formule, t. j. ustanovno listino Združenih narodov o človeških pravicah, sedanjo razmejitve in ureditve Jugoslavije, določbe Srbsko-hrvatskega sporazuma iz leta 1939, naglašal pomembnost določbe, da naj svobodni narodi Jugoslavije sami odredijo svoja predstavništva, ki naj sklepajo o njihovih bodočih javnopravnih ustanovah.

Končno je opisal odmev, ki ga je imela objava Slovenske formule med izseljenci v svetu. Poudaril je, da je bil odmev ugoden, ponekod zelo ugoden. To dokazujejo pisma posameznih političnih delavcev, tako slovenskih kakor hrvatskih, srbskih v izseljenstvu in sestanki zlasti mladine v Parizu in drugod, ki je razpravljala o tej formuli. Navajal je tudi časopise, ki so o njej pisali (Glas Kanadskih Srbov, Sindikalist, Iskra, Srbski vidici, Naše reči in drugi).

Končno je izrazil upanje, da se bo na osnovi te Slovenske formule morda le začelo koristno iskanje poti za skupen nastop emigracije.

O ORGANIZACIJSKIH ZADEVAH

je poročal tajnik Poverjeništvu Rudolf Smersu. Svoje poročilo je skrajšal, ker je bila zaradi obširnega sporeda že pozna ura.

OBSODBA TERORISTIČNEGA NAPADA

Pred zaključkom dnevnega reda je predsedujoči Miloš Stare zaupnikom omenil terorističen atentat, ki je bil prejšnji večer izvršen na Hrvatski dom v ul. Salta v Buenos Airesu. Eksplozivna je močna bomba in je bilo blizu 20 oseb — med njimi so bili tudi otroci — ranjenih, nekaj tudi teže. Navzoči zaupniki so nato soglasno sklenili in ugotovili, da ne oziraje se na politično opredelitev organizacij, ki imajo sedež v tem domu in brez ozira na to, kdo je povzročitelj tega atentata, obsojajo najodločnejše to dejanje kot kristjani, demokrati in Slovenci. Vsako tako nasilno dejanje kogarkoli proti komurkoli je zločin, ki ne more prineti prav nikomur dobre bodočnosti.

SLUČAJNOSTI

Pri slučajnosti so zaupniki dobi pojasnila glede volitev v načelstvo stranke. Končno pa so izrazili željo, naj bi bili taki zaupniški sestanki pogostejši, najmanj vsake tri mesece.

Predsednik Stare je zatem zaključil uspelo zborovanje.

ARGENTINA

Predsednik dr. Frondizi je po vrnitvi s potovanja po osmih evropskih državah poročal na vladni seji o razgovorih, ki jih je imel s predsedniki in gospodarstveniki ter industrialci v teh državah. Sklenjeno je bilo, da bo rezultate svojega evropskega obiska sporočil tudi javnosti. To bo storil nocoj. Njegov govor bodo prenašale vse radijske postaje.

Izvoljeni bolivijski predsednik dr. Viktor Paz Estenssoro je prišel v soboto 16. t. m. na štiriidnevni uradni obisk v Argentino. V Bs. Airesu je imel več razgovorov s predsednikom dr. Frondizem, njegovimi ministri ter argent. gospodarstveniki. Rezultat teh razgovorov je bil podpis več pogodb med obema državama o povečanju delovanja na kulturnem in gospodarskem področju.

Karmelska Mati božja je pokroviteljica argent. obojeh sil. Na njen praznik ji vojska, zlasti v Mendozii, odkoder je pod njenim varstvom, začel svoj osvojitveni pohod v Čile gen. San Martin, kot svoji generaliki izkaže posebno velike časti. Letos so bile slavnosti tudi v cerkvi Karmelske Matere božje v Bs. Airesu ter je predsednik republike v navzočnosti visokih vojaških osebnosti pripel na Marijin kip generalsko lento.

O nacistu Adolfu Eichmannu, ki so ga judje ugrabili v Bs. Airesu ter odvedli v Izrael, listi še vedno pišejo, ker zadeva med Argentino in judovsko državo še ni urejena. Argentina je, kot znano, zahtevala njegovo vrnitev; stoji na stališču, da so judje z Eichmannovo ugrabitvijo kršili njeno suverenost. Ker Izraelska država argent. zahtevi ni ugodila, se je Argentina pritožila na Varnostni svet. Ta je dal prav Argentini in določil, da mora Izrael dati Argentini primerno zadostženje zaradi kršitve njene suverenosti. Izraelci smatrajo, da so to zadostženje že dali s samim priznanje, da so kršili argent. zakone. Argent. vlada pa stoji še naprej na stališču, da mora Izrael izpolniti njeno zahtevo ter Eichmanna vrniti, nato pa postopati naprej po mednarodnih predpisih. Sedaj se je oglasila tudi Eichmannova žena ter je v Bs. Airesu vložila tožbo proti ugrabiteljem svojega moža. Pred vrhovnim sodiščem se je pojavil tudi odvetnik dr. Oscar Semino Parodi ter je vložil kot argentinski državljani tožbo proti tuk. izraelskemu poslaniku dr. Ariehu Levaviju zaradi ogrožanja varnosti argent. države, ker ni prijavil argent. oblastem ugrabitve Eichmanna, kakor hitro je zanjo zvedel. Zveza judovskih kulturnih društev v Bs. Airesu je pa poslala predsedniku poslanske zbornice prof. Monjardinu spomenico, v kateri mu sporoča, da je čutili, da so na delu elementi, ki bi radi javnost usmerili proti judom. Razne judovske osebnosti so namreč že dobile grozilna pisma z represalijami zaradi ugrabitve Eichmanna.

Vojaške oblasti še naprej trdo stopajo na prste teroristom ter odkrivajo njihova nova skladišča razstreliva gelinita za izdelovanje bomb. Tako so v Mendozii v zadnjih dneh odkrili skoro do 500 kg tega streliva.

General Fortunat Giovannoni, polkovnik Santamaria in kapetan Villa so kot uporniki prenehali biti člani argent. obojeh sil. Navedeni so po zadnjem neuspelem revolucionarnem poizkusu v San Luisu pobegnili v Uruguay.

Zvezni komisar v provinci Cordoba dr. Larrechea ima precej težav pri svojem delu, da bi čimprej bilo mogoče razpisati volitve. Po odstavitvi županov v raznih občinah in imenovanju komisarjev, so nasprotniki vlade nahujskali ljudi, da so ponekod zasedli občine. Nastopiti je morala policija ter izgreznike napoditi.

V mestu Rio Gallegos so s političnim procesom odstavili viceguvernerja prov. Santa Cruz Miguela Madroñala. Na ta položaj je bil leta 1958 izvoljen na listi vladnih radikalov, pozneje jih je pa zapustil ter se pridružil gibanju za radikalno obnovo.

Za Miss Argentino za leto 1961 je bila izvoljena 24 letna Slavica Lazarič. Je učiteljica po poklicu, sedaj je pa v službi pri letalski družbi Aerolineas Argentinas. Rojena je bila v Beogradu ter je s svojimi starši prišla v Argentino po II. svet. vojni. Govori 6 jezikov. V začetku avgusta bo odšla na tekmovanje za svetovno lepoticu v Long Beach v Kalifornijo.

Buenosaireska policija je prejšnji petek v središču mesta v nekem lokalu zaprla vse udeležence, ki so bili na večerji, pripravljene za slovo tajniku tuk. kubanskega poslanštva. Policija je prišla sredi večerje v lokal, ter aretirala nad 40 udeležencev te večerje ter obojevalcev sedanjih filokomunističnih kubanskih oblastnikov.

Novice iz Slovenije

Društvo slovenskih književnikov je tudi letos razdelilo običajne vsakoletne nagrade kot priznanje organizacije za najbolj uspešna literarna dela v letu 1959. Nagrade so dobili pesnik Anton Vodnik za pesniško zbirko "Glas tišine", Franče Onič za pesniško zbirko "Luči na obali", Mira Miheličeva za roman "April" in Vladimir Kavčič za roman "Ne vračaj se sam".

"Slovenija je dežela lepih nasprotij". To ugotavlja nemški publicist Herbert Gottschalk v svoji bogato ilustrirani knjigi o Jugoslaviji. Sloveniji je v njej posvečeno obširno poglavje.

Na obnem zboru Društva slovenskih književnikov so navajali, da so društveni člani izdali tri pesniške zbirke, 15 proznih del, 8 dram, 24 mladinskih del, 2 večja eseja in 4 filmske scenarije. Literarnih večerov so imeli lani 44. Za predsednika je bil znova izvoljen Matej Bor, za podpredsednika Ingolič, tajnik je pa Tone Pavček.

Umrli so. V Ljubljani: Marija Virant, roj. Kolman, ing. Rado Šturm, kmetijski svetnik v p., Franc Otrin, pleskarški pomočnik, Albina Marjetič, roj. Po-

žnel, Josip Rudolf Puh, obrtnik in pos., Josip Petan, biv. kavarnar, Marija Dejak, Milan Virant, dentist, Danimir Bele, Mimi Skamen, Ludvik Žnidarič, žel. upok., Marija Bradeško, roj. Trček, Ana Sodnikar in Marjan Beravs, tehnik v tovarni gumijastih izdelkov Sava v Kranju, Frančiška Avguštin, roj. Krmelj, vdova v Retečah, Vida Jerina v Senožeti, Ivana Milavec v Ivanjem selu, Jože Prisljan v Poljčah pri Braslovčah, Anton Tul, upok. v Herpeljah, Julka Zorko, pos. na Vrnskem, Viktor Jeločnik na Viču, Ivan Pečnik, rudar v p. v Trbovljah, Otilija Korenc, roj. Birska v Novi Gorici, Ana Zakrajšek na Podbojstvu pri Trebnjem, dr. Ljudevit Valjevec, fin. ravnatelj v p. v Beogradu, Ivana Javornik, roj. Zupančič v Škofljici, Savo Colja, pilot v Škrbini, Jože Zakrajšek v Novi vasi, Frančiška Jocič, roj. Korosec v Oljškem, Josipina Simerl v Šoštanjju, Franc Urankar v Zagorju, Jožefa Bleje v Megsu, Jože Žitnik, pos. v Dobju pri Grosupljem, Frančiška Povh, roj. Kajtna v Trbovljah, Uršula Šušteršič, roj. Poženel na Turjaku, Marija Japelj iz Zvoljenk, Urška Grčar v Dragomlju in Nežika Čretnik v Celju.

SLOVENC V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Slovaški večer Slov. kult. akcije

Vkljub skrajno slabemu vremenu je slovaški večer v soboto 16. t. m. z nekaterimi programskimi spremembami vendar prav lepo potekal. Udeležili so se ga poleg kar lepega števila Slovencev tudi slovaški gostje: pesnik Rudolf Dilong, prof. dr. S. Mečiar, slovaški izseljenski duhovnik in predsednik Katoliškega društva Slovkov v Argentini, ki jih je vodja večera in obnem organizator te prireditve g. dr. Tine Debeljak uvodoma prisrčno pozdravil, kar so vsi ostali udeleženci ponovili z živahnim odobravanjem. Nato je dr. Debeljak govoril o slovensko-slovaških kulturnih stikih. Po prikazu vloge slovenskih knezov slovaškega poretka Pribine in Kocelja je poudaril pomen sv. Metoda za oba naroda, vlogo brižinskih spomenikov in madžarskih naval, ki je prvotne sosede ločil. V novjšem času se je ustavil zlasti pri Kollarju in Vrazu, navedel Jurčičeve prevode v slovaščino in že dobro organizirane kulturne stike med obema vojnama. Vrednotil je tudi slovaško izseljensko kulturno delo, ki ima velik odziv v Argentini, zlasti njihovo obširno literarno produkcijo, ki jo je omogočil pred dvema mesecema umrli mecen rev. Lach. Nato je bral predsednik g. Ruda Jurčec zanimiv odlomek o pisatelju Kukučnu iz obširnega znanstvenega dela dr. Mečiara.

Zaradi vremena skromnejšo razstavo slovaških emigracijskih knjig in tri slike akad. slikarja S. Nemčoka je v odmoru razlagal dr. Debeljak. V drugem delu je dr. Debeljak sporočil najprej žalostno novico, da so dva dni prej pokopali v Lujani velikega prijatelja Slovencev in predsednika Matice Slovaške, pisatelja J. C. Hronskega, ki bi moral biti ta večer tudi tu navzoč. Ob njegovi smrti so našli še ne oddano pismo, da se zaradi bolezni, ki ga je napadla, žal tega večera ne bo mogel

udeležiti. Navzoči, ki se mnogi spominjajo pokojnika iz svoječasne ekskurzije v Luján, so počastili spomin velikega pokojnika z molkom stoje. Zatem je o pokojnikovem delu predaval v slovaščini g. dr. Mečiar. Udeleženci so njegove jasne besede dobro razumeli. G. Božidar Fink je z občutkom prebral tri odlomke iz zadnjega romana Hronskega. Namesto obolele ge. Martelančeve je gđ. Marjeta Smersu prebrala Debeljakov prevod Dilongove meditativne pesnitve v spomin rajnemu pesniku Balantiču, zatem pa je pesnik R. Dilong sam recital pesnitev v izvirniku. Dilong ni samo odličan pesnik, ampak prav tako odličan recitator in je za svoje podajanje žel navdušeno odobravanje.

Po končanem sporedu so ostali slovenski udeleženci v prijateljskem razgovoru z dragimi gosti.

Slovenski mladinski organizaciji

sta v nedeljo popoldne priredili v svojih prostorih na slovenski pristavi v Moronu interno proslavo slovenskih žrtv. Vabilu Slov. fantovske zveze ter Dekliške organizacije se je odzvalo veliko članov in članic, ki so povsem napolnili novo društveno sobo.

Spominsko proslavo je začel predsednik Slov. fantovske zveze Jože Vodnik. V toplih besedah se je spominjal slovenskih žrtv ter poudarjal veličino njihove žrtve. Zatem so bile na sporedu recitacije ter petje domobranskih pesmi. Pelj so jih fantje in dekleta.

Zaključni govor je imel Milan Zajec. V pretresljivih besedah je opisal grozotistih strašnih dni, ko so komunisti izvrševali množične pokolje slovenske mladine ter ji pripravljali skupne grobove po kraških brezdnih in jamah. Iz enega teh grobov se je rešil tudi Milan Zajec in je tako živa pričča tistih strašnih zločinov, ki so jih komunisti zagrešili leta 1945 nad slovenskim harodom.

ATENTAT NA HRVATSKI DOM V BUENOS AIRESU

Hrvatska narodna skupina v Bs. Airesu, ali boljše rečeno: razne ustaške organizacije v Bs. Airesu, imajo v ul. Salta 1241 svoje prostore v lastnem Hrvatskem domu. V njem je tudi uredništvo ter uprava ustaškega lista Hrvatska. V tem domu so navadno tudi vse hrvatske družabne prireditve. Tako prireditve je bila tudi v soboto, dne 16. t. m. Pripravil jo je Damski komitet Hrvatskega domobrana.

Za nedeljo dne 17. t. m. je pa bil v Hrvatskem domu napovedan občni zbor Delniške družbe Hrvatski dom z namenom, da na njem spopolnijo tudi odbor. V zvezi s tem sestankom funkcionarjev Hrvatskega doma je v nekaterih buenosaireskih listih neka "Zveza rodoljubnih društev jugoslovanske skupnosti v Buenos Airesu" objavila sporočilo, da bodo v nedeljo v Hrvatskem domu zbrani "sodelavci Adolfa Eichmanna", nacističnega funkcionarja, ki je med vojno vodil akcijo za uničenje judov ter so ga pred časom organi tajne judovske policije v Bs. Airesu ugrabili ter odvedli v Izrael.

Tej notici gotovo nihče ni poklanjal večje pozornosti in nihče ni mislil na potrebo po kakih varnostnih ukrepih. Zato je bila v soboto družabna prireditev, kakor je bilo napovedano. Med njo je pa

okoli 22.15 ure strahotno zagrmelo. Na stopnicah pred vhodom v dvorano je eksplodirala močna bomba. Eksplozija je bila tako silna, da je poslopje precej poškodovala. Med mladino, ki je bila v glavnem zbrana, ter tudi otroci, je nastala velika panika, kajti od vseh strani so se čule prošnje za pomoč tistih, ki so bili ranjeni od drobec bombe ter drugih predmetov. V vsem je bilo ranjenih 16 ljudi. Med njimi tudi nekaj otrok. Najtežje poškodbe je dobila triletna Darinka Domačinovič, ki je zadobljenim ranam podlegla. Njeno truplo so položili na oder v Hrvatskem domu, od koder je bil v ponedeljek pogreb ob veliki udeležbi Hrvatov ter domačinov. Ranjence so z rešilnimi avtomobili prepeljali v bolnišnice Rawson, Ramos Mejia in Argerich. V sosednji hiši je pa ob eksploziji bombe zadela kap starejšega moža.

Na mesto bombnega atentata je prišla takoj tudi policija ter uvedla preiskavo za izsleditev atentatorjev.

O atentatu na Hrvatski dom so buenosaireski listi obširno pisali. Objavili so tudi slike Hrvatskega doma po atentatu ter slike žrtv-otrok tega atentata, ki je v javnosti povzročil obsodbo takih metod za politično obračunavanje.

MSGR JAGODIC — DELEGAT ŠKOFA VOVKA

Po zadnjem obisku v Rimu, kjer je bil sprejet na poročanje pri papežu, je ljubljanski škof Msgr. Anton Vovk v skrbi za povezavo duhovnikov ljubljanske škofije, ki žive v emigraciji, imenoval Msgra. Jožeta Jagodica za svojega delegata.

Msgr. Jagodic se je rodil 13. XII. 1899 na Visokem na Gor. Ljudsko šolo je obiskoval v Ljubljani, gimnazijo pa

v Ljubljani in Kranju. V prvi svet. vojni je bil članik na it. bojišču. Maturo je napravil med vojno. Teologijo študiral na ljubljanski teol. fak., kjer je diplomiral l. 1922. Doktorat te fakultete je dobil leta 1924.

V duhovnika je bil posvečen l. 1922. Nato je postal tajnik škofijskega ordinariata in osebn. kaplan škofa Jegliča. To je bil od 1. sept. 1922 do Jegličeve upokojitve 31. jul. 1930. Od 1. sept. 1930 je bil pod škofom dr. Rožmanom ravnatelj škofijske pisarne. Škofijski kancler ter konz. svetnik je postal l. III. 1938. Za Monsignora ga je imenoval pa-

Po spominski proslavi je bila na pristavi še maša za slovenske žrtve. Imel jo je g. dr. Lojze Starec. Po maši so fantje in dekleta ostali še na pristavi ter ob prigrizku obujali spomine na težka medvojna leta, obenem pa delali tudi načrte za delo obeh organizacij v bodoče.

Akademiki o Slovenskem planinskem društvu

Drugi redni sestanek je imelo Slov. kat. akad. društvo 9. t. m. v tej poslovni dobi kakor je bila na prejšnjem debatu o Društvu Slovencev, je bila sedaj o Slovenskem planinskem društvu.

SPD je predstavljal predsednik, g. Robert Petriček. Kratkot je predstavil društvo in nato prešel na utemeljitev njegovega obstoja. Predvsem je poudaril, da smo Slovenci gorski narod; kot tak imamo neke svojskosti. Ravna ni za nas. Zato naravna težnja v gorate predele. Planinstvo je tradicionalna lastnost Slovencev. Pretežno intelektualce, pesnikov in akademikov (slednji niso pokazali veliko zanimanja za arg. gore). Naša emigracija čuti isto. Kot politična emigracija smo dolžni ohranjati narodne lastnosti.

SPD si je nadelo to nalogo: načrtno ohranjanje slovenstva. Slovenski človek ima velik smisel za lepoto in naravo. Ta je velika vzgojiteljica. Je strogo dosledna; posebno gore. Ne trpijo samoljubnežev, ošabnih in nepoštenih. Zahtevajo močno voljo in mnogo potrpljenja ter zvestobe — kar pa bogato poplačajo. S tem namenom se gradi Dom v Bariločah. Bil bi naj osrednja točka slov. gorništvu v Argentini in vsem rojakom na razpolago, da bi se duhovno odpočili in zopet našli tisti mir, ki vlada v naravi kot odsev Stvarnika.

SPD širi slovensko ime na najbolj uspešen način: premagovati nedosežene vrhove in jih krščevati z našimi imeni. Na pr.: Slov. stolp "Tres picos" (Triglavl), Pico Bara, Pico Tonček, itd. Planinstvo v Bariločah je vzplamelo šele ob prihodu naših gornikov. "Slovenski skalasi" so znani po vsej Argentini. Tu di med najbolj uglednimi osebnostmi. Mnogi od teh pridejo tako v stik z našo omiko, spoznajo naš narod in naše vrednote. Zelo uspešno propagandno sredstvo.

Govornik je zaključil z mislijo: "Če bo društvu uspelo ohraniti le peščico zvestih narodu (tudi enega samega) bo to dovolj veliko opravilo za njegov obstoj".

Nato se je razvila živahna debata. V njej so bila osvetljena nekatera kočljiva vprašanja, katerih ne manjka nobenemu društvu. N. pr.: nerazumevanje, zakaj planinsko društvo v ravnini (Buenos Anres) in podobno.

OSEBNE NOVICE

† Ivana Čibej, roj. Batič. V Zapužah je dne 27. junija 1960 po kratki, a mučni bolezn. preminula zavedna slovenska žena in vzorna krščanska mati, ga. Ivana Čibej, roj. Batič. Pri ljudeh je bila zelo priljubljena, kar je pričala tudi velika udeležba na njenem pogrebu dne 28. junija t. l. na farno pokopališče v Šturje. V Argentini žalujeta zanjo njen sin Pavel ter sestrična Justa, v Italiji hčerki Marija in Pavla, v domovini pa sinova Janez in Tomček ter njena snaha ga Anica Čibej z otroci.

pež Pij XII. jan. 1941.

V begunstvu je bil Msgr. Jagodic duh. pomočnik na nemški župniji Tristah pri Lienzu, 16. jan. 1946 je bil imenovan od apostolske stolice za narodnega delegata papeške misije za vse kat. jugoslovanske begunce v Avstriji in Nemčiji. To službo vršil 3 leta. 1. nov. 1947 ga je škof Rožman imenoval za svojega gen. vikarja za begunce ljb. škofije. Po ukinitvi papeške misije za begunce je bil dne 18. XII. 1948 od svete stolice imenovan za vrhovnega dušnega pastirja jug. beguncev v Avstriji. 1. XII. 1952 je postal ekspozit na duhovnih Amlach pri Lienzu, od 25. julija 1956 dalje pa je upravitelj župnije Ainet pri Lienzu.

Kot bogoslovec in pozneje kot duhovnik je Msgr. Jagodic veliko pisal v razne slov. liste in revije: Bogoljub, Cerkevni glasbenik, Cvetje z vrto sv. Frančiška, Dom in svet, Domoljub, Glasnik Srca Jezusovega, Katoliški misijoni, Kres, Mentor, Mi mladi borci, Mladica, Mladost, Naša zvezda, Orlič, Ponedeljski Slovenec, Slovenec, Vigred; v begunstvu je sodeloval pri beg. listih. Urejeval je 4 leta glasilo slov. Orlov Mladost, več letnikov Družinske praktilne, 15 letnikov ljubljanskega škofijskega lista ter več letnikov Letopisa ljubljanske škofije. V begunstvu je obnovil list Bogoljub. Znan je tudi kot prevajatelj Weiserjeve knjige "Das Licht der Berge — Luč sveta", ki je doživela 4 izdaje. Za doktorsko disertacijo je objavil delo: Škofa Jegliča seksualni pouk in vzgoja ljudstva, najbolj je pa znan po svojem obširnem delu "Nadžkof Jeglič", ki ga je izdala Družba sv. Mohorja v Celovcu.

K najnovejšemu cerkvenemu imenovanju Msgru dr. Jagodicu iskreno čestitamo!

Rajni želimo večni mir in pokoj, vsem preostalim pa ob težkem življenjskem udarcu izrekamo iskreno sožalje ter sočutje.

† Jožefa Hlinčič, roj. Dobravec. V Nekovem na Goriškem je prenehalo biti plemenito srce Jožef Hlinčič, roj. Dobravec. Rajna je umrla dne 4. junija t. l. v starosti 79 let. V Argentini žalujejo zanjo njeni hčerki Marija in Francka s svojima možema Jožetom Drenškom in Francem Špegličem ter otroci. Vsem izrekamo globoko sožalje in sočutje, rajna pa naj mirno počiva v domači zemlji.

RAMOS MEJIA

Slov. šolski tečaj A. M. Slomška je v nedeljo uprizoril z uspehom mladinsko igro "V kraljestvu palčkov". Udeležba je bila lepa. O igri homo še poročali.

MUNRO

V Munru je v sredo 6. julija t. l. umrl Egidij Blazinšek, sinček Karla Blazinška in ge. Filipine, roj. Medved. Star je bil komaj 10 mesecev. Molitve, ki so predpisane za pogrebe otrok, je opravil na domu g. Matej Borštnar, kaplan v Floridi. Med številnimi venci in šopki, med katerimi je ležal na mrtvaškem odri mali Egidij Blazinšek, je bil tudi lep šopek z napisom "Slovenski dom Carapachay". Teško prizadeti družini naše sožalje.

DON BOSCO — R. MEJIA

Proslava slovenskih bratov sv. Cirila in Metoda je bila v nedeljo 10. julija ob 10. uri dopoldne. Sv. mašo je imel pri oltarju Marije Pomagaj, na katerem sta tudi lepa kipa slovenskih apostolov, g. Stanko Skvarča iz Lujana. V pridigi je rojake naprošal naj se navdušujejo za ideale in vzore, ki sta jih imela slov. apostola ter delajo za zedinjenje kristjanov. Po maši je bilo darovanje za nakup posod, v katerih se bodo hranile relikvije sv. bratov. Med mašo je pel kvartet dekliškega Mladinskega doma, na harmoniju ga je pa spremljal organist Štefan Drenšek.

Po maši je imel g. Skvarča v sobi škofa Rožmana sestanek s svojimi znanci iz begunskega taborišča Trani v Italiji, po sestanku je pa bilo skupno kosilo v restavraciji Ilirija. Med kosilom je g. Skvarča vse znance in prijatelje povabil dne 13. novembra t. l. v Luján. Tako bo na njegov godovni dan prihodnji sestanek fantov in mož iz biv. taborišča Trani.

Vsak teden ena

ZJASNI ZVEZDE MU TEMNE!

Simon Gregorčič

Tiha polnoč zemljo krije, tožna mirna plan in log, bleedi mesec v temo sije, spava, sanja vse okrog!

A če vse odeva spanje, srce moje še bedi, njeja ne blaže mi sanje, duh otožni moj ne spi.

Tu klečim vrh griča v noči, lipa nad menoj šumlja, k zvezdam zrem in vzdih vroči vro iz duše do neba:

To prošnjo le vliši, Večni, oh, ne molim je zase, molim je za dom nesrečni: Zjasni zvezde mu temne!

ROSARIO

Maša za Slovence v Rosariu bo 31. julija ob pol 11. uri na običajnem mestu. — Imel jo bo direktor g. Anton Orehar.

MENDOZA

Mendoški odmev pevskega koncerta v Buenos Airesu

Nepričakovano prijetno in nadvse zanimivo nedeljsko popoldne nam je Društvo Slovencev pripravilo na prvo nedeljo v juliju v dvorani Slovenskega doma.

Ko je naš zbor za letošnje slavnosti majniške revolucije gostoval z dvema koncertoma med rojaki v Buenos Airesu, je tamošnji slovenski fotograf, g. Oskar Pavlovčič posnel na trak oba koncerta in pozdravni večer v Slovenski hiši.

Nekaj dni po povratku iz Buenos Airesa je pa že prispelo za njimi veselo presenečenje. G. Pavlovčič je svojem velikem navdušenju za prelepo slovensko pesem in v priznanje za požrtvovalno prizadevanje ter velik uspeh pevskega zbora omenjeno nedeljo popoldne povabilo vse prijatelje in znance, da bi jim tako dalo priložnost poslušati in zelo dovršeni reprodukciji uspela nastopa našega zbora in zanimive pozdravne govore na skupni večerji.

Posrečilo se nam je dobiti na posodo izboren aparat pri Radio Libertador, tako, da je bilo res kar užitek poslušati. Dvorano smo do kraja napolnili in z zanimanjem poslušali g. R. Hirschebergerja, ki nas je v živahnem pripovedovanju v duhu popeljal z vlakom do Buenos Airesa. Ko smo tako "prišli" do koncertne dvorane, je pa ugasnila luč. In ko je s traka zadonela državna himna s pričetkom slavnostnega koncerta, smo s projekcijskim aparatom na platnu tudi zagledali naš zbor v posnetku s taistega nastopa med to pesmijo. In tako je šlo potem dalje. Slik je bilo dovolj, petja tudi; čeprav bi ga bili kar še dalje poslušali. Kaj bi človek dejal? Od pesmi do pesmi je bilo lepše, najlepše pa ko so zadoneli združeni slovenski zbori in je ob veličastni slik očaka Triglava zagrmela mogočna himna temu simbolu naše narodne zgodovine in trdoživje vztrajnosti — Flajšmanove: V gorensko oziraj se skalnato stran. Bilo je tako zanimivo in lepo, da so še otroci, ki jim sicer ni dano, da bi toliko časa mirnovali, tokrat negibno obsedeli, gledali in poslušali.

Seveda moramo pa priznati, da nam je poleg velikega uspeha, ki ga je zbor dosegel s svojo pesmijo, nemalo tudi prijalo, ko smo na slikah videli in s traka slišali, kolikšno veselo presenečenje so naši pevci prinesli buenosaireskim prijateljem tudi s skrivnostno "skrinjo zaveze", iz katere so na pozdravni večerji dvignili sodček s pristno mendoško kapljico, ki je bilo za vse dovolj.

Naj ob tej priložnosti v imenu vseh mendoških Slovencev izrazimo g. Pavlovčiču iskreno priznanje in prisrčno zahvalo za njegov dar, ki bo prav gotovo predragocen prispevek v arhivu našega mendoškega kulturnega življenja tudi še poznim znancom. Zboru še enkrat naše čestitke, Društvu pa za prijetno in zanimivo prireditev hvala!

KUPITI DOBRO BLAGO JE PAMETNO!
PLAČATI DRAŽJE, KAKOR JE VREDNO, NE
NESPAMETNO!
BODI MODER TER KUPI DOBRO IN
POCENI!
VSE PRVOVRSTNE HIŠNE TER ELEKTRIČNE
PREDMETE TI NUDI PO NAJNIZJIH
CENAH IN ODPLAČILNIH POGOJIH

CERRITO 2245

Lomas del Mirador

SLOVENCI PO SVETU

KANADA

Poročili so se: Janez Donko in Terezija Vugrinec; Franc Miholič in Marija Žerdin; Emil Milan Slokar in Marija Genorja; Robert Žbogar in Jožefa Žbogar; Martin Doma in Ana Sobočan; Štefan Gerič in Ivanka Vuk, Jože Barič in Marianna Milokovič; Franc Željko in Anica Malenšek; Jože Srebrnjak in Olga Jug, Janez Trpin in Marija Koman ter Siegfried Foerster in Norma Anzelc.

Krščeni so bili: Anton Franc Grdun, sinček Franca in Marije, roj. Čadonič; Asta Skočir, hčerka Stanislava in Matilde, roj. Basaj; Cvetka Žoldoš, hčerka Jožeta in Agate, roj. Vinčec; Jože Krenos, sin Franca in Ane, roj. Hozjan; Boris Poredoš, sin Štefana in Jožefine, roj. Scherubell; Ludvik Leon Lovšin, sin Ludvika in Marine, roj. Skornšek; Rožamarija Brožič, hčerka Ivana in Roze, roj. Farkaš; Janez Viktor Kastelic, sin Viktorja in Otilije Sieber; Dina Suzana Družina, hčerka Rudolfa in Slave, roj. Škerjanc.

V župnijo Marije Pomagaj so se vpisali: Družine: Ivan Berčič z ženo Uršulo, roj. Martinčič in hčerko Marijo Ireno; Maks Čeligoj z ženo Franciško, roj. Zele in hčerko Marijo; Jože Maznik z ženo Terezijo, roj. Mesarič in sinom Miranom; Anton Mikočič z ženo Marijo, roj. Božič in sinom Sergijem ter Viktor Barkovič z ženo Ano, roj. Žužič in hčerkami Zoro, Justino in Marijo in Mario Poropat z ženo Valerijo, roj. Sergio; poedinci: Zinka Kenih, Lilijana Gombač, Slavka Zupančič iz Zavrha pri Žužemberku, Jelka Leban, Jolanda Vučak, Ivan Perenič, Stanko Krže, Borut Knez iz Maribora, Avgust Lavš iz št. Jurija pri Stični, Franc in Jože Markež, oba iz Jesenic.

Na cerkvenem zemljišču v Novem Torontu so imeli 9. julija veliko družab-

POSLUŠAJTE ODDAJO ZA SLOVENCE V RADIO PUEBLO VSAKO SOBOTO ob 22. uri.

no prireditev. Čisti dobiček je šel za zidanje slovenske cerkve v tem kraju. Letošnje romanje kanadskih Slovencev v Midlandu bo 24. julija.

AVSTRALIJA

Poročili so se naslednji pari: V Melbourneu Milan Lotrič in Marija Kokot ter Egidij Mohovič in Anica Brožič; v Murrumbenu Franc Pongračič in Marija Horvat; v Geelongu Doroteo Roba in Antonija Berginc ter Marijan Rožanc in Ana Wdowin; v Newportu Štefan Toplak in Ivanka Bauman; v Calvernu Avguštin Pavlič in Danila Cek; v Sydneyu Silvan Ivan in Zora Pavlovec ter v Annandale Leopold Matelič in Rozalija Ostanek.

Italija bo po časopisnih novicah sodeč dobila zopet stabilnejšo vladu. Med krščanskimi demokrati, Saragatovimi socialisti, liberalci in republikanci je namreč prišlo do sporazuma za sestavo vlade, ki naj bi zamenjala sedanjo Tambronijsko, ki je prišla na oblast pred 80 dnevi in je sestavljena iz samih krščanskih demokratov. Tako voditelj italijanskih komunistov Palmiro Togliatti ne bo imel povoda za izvajanje svojih groženj proti Tambronijski, da bo začel s splošnim uporom proti državi, če so bo vlada še naprej naslanjala na fašiste in bo moral z njimi čakati na drugo priložnost.

OSMI SOCIALNI DAN

V nedeljo 4. septembra t. l. bo v Buenos Airesu osmi slovenski socialni dan. Vsebinska letošnjega socialnega dne je izražena v geslu "Več socialne pravičnosti in ljubezni". To vsebino socialnega dne je izbral in predlagal pok. prof. dr. Ivan Ahčin, ustanovitelj in idejni utemeljitelj slovenskih socialnih dni v Argentini.

Tudi letošnji socialni dan bo v dvorani Slovenske hiše in se bo začel s sv. mašo, ki jo bo daroval direktor slov. dužnih pastirjev g. Anton Orehar. Po sv. maši bodo tri predavanja z naslednjo vsebino:

1.) Pravičnost in socialna pravičnost

predaval bo č. g. Jože Rant.

2.) Socialna blaginja — cilj socialne pravičnosti, — predaval bo g. Avgust Horvat.

3.) Družbeni pomen ljubezni — predavanje g. prof. Alojzija Geržiniča.

Opozarjamo vse rojake na to važno zbravanje in jih vabimo, da se ga udeležijo v kar največjem številu.

Stalni odbor slov. soc. dni.

PO ŠPORTNEM SVETU

ŠAHOVSKI TURNIR
JOŽE ŠINKOVEC

V nedeljo 17. t. m. se je končala prva polovica turnirja. Igralci so v veliki večini odigrali določenih osem partij. Izpadel je samo Polanc, ki ni odigral več kot štiri partije in s tem izgubil pravico do nadaljnjega tekmovanja, vse njegove že odigrane partije pa v drugi polovici turnirja nimajo več veljave. Velikih presenečenj to soboto ni bilo, če izvzamemo Erjavčev zmag nad Košančičem. Pozicijska lestvica se je tudi nekoliko izpremenila. Opaziti je velik skok naprej pri Poštajnaru, ki se je uvrstil med prva mesta in z osmimi točkami pri enajstih odigranih partijah resno ogroža prvo mesto. V soboto je v zanimivi in lepi končnici s Šušteršičem dobil zelo dragoceno točko. Zaenkrat je na vrhu lestvice še nepremagani Krištof, ki ga čakajo še močni igralci, da mu katerikoli od njih vzame kakšno točko. Vsekakor bo turnir vse do zaključka, to je do sobote 13. avgusta še zelo zanimiv in gotovo ne bo manjkalo novih presenečenj in zanimivih in lepih partij.

Lestvica odigranih partij:

	Kratice: I — igrane, D — dobljene, N — neodločene, Z — zgubljene, T — točke.				
	I	D	N	Z	T
Krištof	11	11	—	—	11
Marolt	13	10	—	—	3 10
Močnik	13	9	2	2	10
Šušteršič	13	9	1	3	9½
Mehle I.	13	8	2	3	9
Poštajnar	11	7	2	2	8
Trpin	12	5	—	7	5
Jereb	10	4	2	4	5
Pavlič	8	4	2	2	5
Košančič	12	3	3	6	4½
Oven	11	3	2	6	4
Vodnik C.	12	3	1	8	3½
Urbančič	13	3	—	10	3
Erjavec	14	2	1	11	2½
Benko	11	2	1	8	2½
Kavčič	9	2	1	6	2½
Polanc	4	—	—	4	—

ODBOJKA

V nedeljo 24. t. m. ob 10.30 uri bo tekma med moštvom Našega Doma in "Obras Sanitarias" za prvenstvo v ligi "Federación Metropolitana de voleibol". V moštvu Našega Doma bodo igrali: Intihar M. in Intihar L., Mehle L., Grabnar, Bergant, Modic L., Oven, Keršič M. in Janežič. Tekma bo na igrišču "Obras Sanitarias" na Av. Lib. Gral. San Martin 7395, Capital.

LOJZE NOVAK

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO

Bumar, SRL

Av. de Mayo 302 — Ramos Mejía

T. E.: 658 - 7083

Vam nudi vse to najboljše kakovosti in najboljših znamk na dolgoročno odplačevanje brez jamstva drugih oseb.

Kličite po telefonu in se boste prepričali. Pridem tudi na dom. In ne pozabite: Nudimo samo prvovrstno blago.

JAVNI NOTAR
Francisco Raul Cascante

Escribano Público
Pta. baja, ofic. 2.
Cangallo 1642
T. E. 35 - 8827 Buenos Aires

ZOBNI ATELJE JOŽE ZAJC,

dent. odont.

ordinira za zdravljenje zob in dlesni; vstavlja vse umetno plastično in zlato zobovje ter vstavlja tudi aparate vseh vrst za ravnanje zob (ortodontia).

Ordinal bo od 1. avgusta dalje ob ponedeljkih, sredo in petkih od 16. do 20. ure v Churruca (Villa Hermosa), na ruti 8, v slovenskem naselju, ki leži tri kvadre od zadnje postaje omnibus 166.

Dohod: Iz mesta z omnibusom 166, ki ima začetno postajo na J. M. Moreno in Rivadavia (50 minut); iz Ramos Mejía s kolektivom 182 preko Palomarja do Escuela de Equitación (40 minut) in od tu s kolektivom 7 in 57 do Churruca (5 minut); iz San Martina z omnibusom 166 ter s kolektivom 7 in 57; iz San Justa in Morona s "Costero" do križišča (cruce) na ruti 8 in od tam dalje proti Churruca z vozili 7, 57 in 166.

Informacije o legi ordinacije v slovenskem baru Evropa, ki stoji ob avtobusni postaji v Churruca.

OBVESTILO

V nedeljo 24. julija 1960 ob 16. uri bodo igralci društva Slovenska vas podali v Slovenskem domu v Slovenski vasi Finžgarjevo igro "VERIGA". Režira Ludvik Štancer, sodelujejo pa najboljše moči dramskega odseka. Vsi vljudno vabljeni!

Odbor društva Slovenska vas VII. kulturni večer SKA bo v soboto 6. avgusta t. l. ob sedmih pri Bulrichu, Sarandi 41, Capital. Predaval bo Franc Papež o "Problemih moderne poezije".

15 let nas že loči tujina od domovine Slovenije. Ljubimo svojo domovino, ki jo nosimo v svojih srcih. Svojo ljubezen in zvestobo do nje hočemo izkazati z mladinsko skademijo, ki bo v nedeljo 31. julija ob 16 v društveni dvorani v Slovenski vasi. Na programu bodo: simbolične vaje, petje deklet, recitacije in deklaracije, govor: "Za mladino" in domovina v slikah. Vabljeni ste vsi rojaki, posebno še mladina, da skupno proslavimo svojo domovino. Prirejata in vabita odseka SFZ in SDO Slovenska vas.

Slov. kat. akademsko društvo bo nadaljevalo s svojimi debatnimi večeri o naših organizacijah in sicer z debato o Slovenski kulturni akciji, ki jo bo zastopal g. Ruda Jurčec. Sestanek bo v soboto 30. julija ob 19. uri v Slovenski hiši, Ramón Falcón 4158, Bs. As. Vabljeni vsi člani ter prijatelji.

Vse člane Slov. fant. zveze obveščamo, da se bomo v nedeljo 24. t. m. dogovorili o pričetku rednih vaj za novembrsko prireditev, kakor tudi o pričetku turnirja v namiznem tenisu za pokal "Domobranec".

Odbor S. smrtjo Jakoba Pleška je zapadel v plačilo 65 smrtni primer. Lepo prosimo sve članice in člane, da takoj plačajo posmrtninski prispevek za 66., 67.

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare
Redactor: José Kroselj
Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
Argentina

CORREO ARGENTINO Central B
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 2824
Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 650854

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1960 za Argentino \$ 340.—

in 68. smrtni primer. Posebej opozarjamo in prosimo vse tiste, ki so s plačilom posmrtninskega prispevka v zaostanku, da zaostanek takoj plačajo, da bo društvo moglo v redu izplačati vse posmrtnine, ker je letos smrtina žetev v naši skupnosti obilna. Ne odtegujte rojakom pomoči v najtežji uri in stiski!

Društvo Slovencev
Knjigo "Dnevi smrtnikov", prvo zbirko slovenske izseljeniške proze, lahko dobite v Dušnopastirski pisarni ali pri založnici SKA, Alvarado 350, R. Mejía.

Društvo slov. protikom. borcev vabi vse rojake na družabno prireditev, ki bo 13. avgusta v prostorih kluba Excelsior, Santos Lugares. Sodeluje Moulin Rouge, na programu zabavne točke. Pridite in podprite namene DSPB. Pripeljite prijatelje in znance!

Iz domovine smo dobili žalostno sporočilo, da je v Nekovem po hudem trpljenju umrla dne 4. junija 1960 v starosti 79 let naša ljuba mama, stara mama in tašča

gospa JOŽEFA ILINČIČ, roj. DOBRAVEC

Vsem, ki so jo poznali, jo priporočamo v molitev in topel spomin.
Naj počiva v miru!

Hčeri Marija in Francka; zeta Jože Drenšek in Franc Špeglič; vnuki ter ostalo sorodstvo

Buenos Aires, Tolmin, Celje.

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno novico, da je dne 27. junija 1960 ob 12. uri previdena s svetimi zakramenti po kratki mučni bolezni zatisnila za vedno svoje blage oči v Zapužah, naša dobra mamica, stara mamica in teta

gospa Ivana Čibej, roj. Batič

K zadnjemu počitku so jo položili dne 28. junija t. l. na farnem pokopališču v Šturijah.

Naj ji bo lahka domača gruda. Vsem, ki so jo poznali, jo priporočamo v molitev in blag spomin.

Sv. meža zadušnica bo v nedeljo 31. julija, v kapeli ss. trinitark, Vallejos 4746 (Villa Devoto-, Capital (zraven mosta na av. Gral. Paz v bližini postaje Saenz Peña, FCNGS Martin)).

Žalujoči ostali

V Argentini: Sin Pavel in sestrična Justa;
v Italiji: Hčerki Marija in Pavla;
v domovini: Sinova Janez in Tonče ter hčerka Tončka z otroci;
v Mariboru Anica Čibej z otroci.

Dne 10. julija t. l. je Bogu izročil svojo plemenito dušo član Društva Slovencev

gospod JAKOB PLEŠKO

V svojem življenju je z dosledno vztrajnostjo in idealizmom delal za slovensko in katoliško stvar, zanj pretrpel muke begunstva in izgnanstva. Naj v miru počiva v argentinski zemlji! Bog mu bodi dobrotljiv plačnik za njegova dobra dela, mi pa sledimo njegovemu vzgledu in molimo za pokoj njegove duše!

DRUŠTVO SLOVENCEV

Buenos Aires, dne 21. julija 1960.

ZAHVALA

Ob izgubi našega ljubelega očeta, starega očeta, tasta in brata

gospoda JAKOBA PLEŠKO

se na tem mestu iskreno zahvaljujemo č. g. Janezu Petku C. M. za dušno tolažbo in podelitev poslednjih zakramentov, za molitve ob krsti, za pogrebno sv. mašo, za spremstvo na njegovi zadnji poti na pokopališče Lomas de Zamora ter opravljene molitve in poslovnile besede ob odprtem grobu. Nadalje č. g. Ivanu Janu C. M. za opravljene molitve za rajnega na domu.

Naša topla zahvala gre tudi vsem sosedom, ki so nam v tem težkem trenutku bili na razpolago posebno pa družini Pelan, ki so skrbeli za nas kot za svoje. Vsem sosedom in vaščanom, ki so ga hodili kropiti, prečuli noč ob krsti, vsem nosilcem krste ter vsem rojakom, ki so ga v tako obilnem številu spremlili na njegov zadnji dom

Vsem iskreno Bog plačaj.

Družine

KOPRIVNIKAR — MEHLE

JULIJ
24
15.30

OTVORITEV

Novo tlakovanega odbojnega igrišča na prostorih SFZ-SDO V MORONU

JULIJ
24
15.30

s tekmo

ZAVOD ADROGUE — SFZ Moron

Odločilna tekma za pokal!

Vsi "navijači" bodo dobro postreženi.

Dekleta bodo kuhala, fantje stregli, vsi skupaj se pa bomo prijetno zabavali.

NA SVIDENJE!

SFZ — SDO

KOROŠKA

SLAVJE SLOVENSKE PESMI

Konec maja je pred kratkim obnovljena Zveza pevskih društev priredila lepo uspel koncert narodnih in umetnih pesmi. Veliko dvorano Glasbenega doma v Celovcu so napolnili Slovenci do zadnjega kotička. Poleg koroških slovenskih javnih delavcev in voditeljev sta se koncerta udeležila kot povabljeni gosti državni poslanci dr. ing. Ludwig Weis in regens krškega bogoslovja dr. Illwitzer; iz Gorice pa je na slavlje prišlo zastopstvo goriških Slovencev pod vodstvom msgr. Močnika.

Nastopilo je deset pevskih zborov včlanjenih v Pevski zvezi. Program koncerta pa je bil naslednji: Združeni zbori so za začetek zapeli: Prelovčev "Po zdrav", sledil je pozdravni nagovor predsednika Zveze dr. Franca Krajgerja, nato je imel kratak, a jednat govor o naši pesmi tajnik Zveze obirski župnik Tomaž Holmar. Takoj po govoru so zapeli pevci "Gorotana" iz Šmihela nad Pliberkom narodno "V Šmihelu no kajžico imam", Mihelčičevo "Tam pod Peco zeleno" in narodno "Rožic ne bom trgala". Fantje iz okolice Baškega jezera so nastopili z Nedvedovo "Domovina mili kraj", Vodopivčovo "O večerni uri" in narodno "Moja kosa". Pevski zbor glasbeniškega Katoliškega prosvetnega društva je zapel pesmi na be sedilo domačega ljudskega pesnika Lesičjaka: "Pesne od sedanjega časa" in "Na balu" ter Petjakovo "V pregnanstvu". Prijetno je presenetil zbor iz Dholice, vasi severno od Vrbskega jezera, ki je zapel Laharnarjevo "Po zdravljam te, koroški dol", Foersterjevo "Sem pevec" in Adamičovo "Kaj pa delajo tičke". Pliberški zbor je iz svojega že obširnega programa zapel Foersterjevo "Ali ni zemljica krasna", Bajukovo "V polje prihaja pomlad", na besedilo Milke Hartmannove in "Po jezuru".

Po odmoru so nastopili Selani in izpod Košute prinesli pozdrav vsem Slovincem. Zapeli so Mihelčičevi "Lušno je v vired" in "Pobč sem star šele 18 let" ter Laharnarjevo "Kadar mlado leto". Zbor rožanskih fantov pa je zapel dalmatinsko "Plovi, plovi", koroško narodno "Lastovkam" in Foersterjevo "V hribih se dela dan".

Pevski društvi Obirsko in Želinje sta nastopili kot en zbor in zapeli Tomčev "O Podjuna", dve narodni v priredbi F. Cigana pod naslovom "V ves" ter Laharnarjevo "Koder zlato sonce hodi". Pevsko društvo Jakob Petelin Gallus je najmlajše med koroškimi pevskimi zbori, saj so ga ustanovili v Celovcu pred nekaj meseci, toda pevovodja Franc Cigan je v kratkem času ustvaril močan homogen zbor. Ta zbor je zapel Devovo "Spev ptice pojo", Adamičevi "Bom pismo pisala" in "Ko bi rosica bila" ter Krekovo "Tam na vrtni gredi".

Za zaključek pa so spet zapeli združeni zbori — 180 pevskih grl — pod vodstvom osrednjega pevovodje dr. Cigana koroško narodno v Devovi prireditvi "Stoji hartelje zagrajen", narodno "Čej so tiste stezice" in Premrlovo "Zdravico".

Ob zadnjih akordih "Zdravice" je po dvorani zahrumelo in ploskanja ni bilo konca. Koncert slovenske pesmi je izzvenel v praznik slovenstva, a tudi v potrdilo, da na Koroškem slovenska pesem živi in bo živela.

* * *

Goriški rojaki, ki so prihitali na koncert Zveze pevskih društev v Celovec, so na povratku imeli hudo nesrečo. Avto g. Simčiča je v Tricesimo trčil v neko cisterno in sta se hudo ponesrečila msgr. dr. Močnik in pesnica Zora Piščančeva. Prepeljali so ju v bolnico v Videm, pa sta že oba okrevala.